

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 2) ศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 951 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2555 : 5)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรคำนวณของยามานะ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน ยุทธ ไกยวรรณ, 2550 : 64) ได้กลุ่มตัวอย่าง 290 คน ดังตารางที่ 3.1 และ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

ชื่ออำเภอ	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด ในอำเภอ	จำนวนโรงเรียน (กลุ่มตัวอย่าง)	จำนวนผู้บริหาร
1. ชะอำ	27	12	12
2. ท่ายาง	46	17	17
3. บ้านลาด	32	5	5
4. แก่งกระจาน	24	11	11
รวม	129	45	45

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2555 : 5)

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ชะอำ	243	74
2. ท่ายาง	406	124
3. บ้านลาด	82	25
4. แก่งกระจาน	220	67
รวม	951	290

(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2555 : 5)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 โดยข้อคำถามได้ครอบคลุม

ถึงวัตถุประสงค์ของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ประกอบด้วย

การมีส่วนร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา	จำนวน 5 ข้อ
การมีส่วนร่วมในการวางแผน	จำนวน 5 ข้อ
การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน	จำนวน 5 ข้อ
การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

การเป็นบุคคลที่รอบรู้	จำนวน 5 ข้อ
การมีรูปแบบความคิด	จำนวน 5 ข้อ
การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	จำนวน 5 ข้อ
การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	จำนวน 5 ข้อ
การคิดอย่างเป็นระบบ	จำนวน 5 ข้อ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
2. ศึกษาสภาพปัญหา และความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

3. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา
4. สร้างแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนด โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดและขอบเขตของการศึกษา
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหา ตลอดจนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วหาค่า IOC โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 6.1 นายเสน่ห์ เจริญศักดิ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
 - 6.2 นายประชุม แรงกลีกรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
 - 6.3 นายอุดม เทศนุ้ม ศึกษาธิการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
7. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่า Item total correlation นำข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.20-0.80 แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach Alpha Coefficient อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9601

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้ ขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาในการส่งคืน

นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามคัดเลือกรูปแบบที่สมบูรณ์เพื่อจัดกระทำกับข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมของผู้บริหารโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970 : 190 อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 126)

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1970 : 190 อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2550 : 126)

- 4.50 - 5.00 หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
อยู่ในระดับมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
อยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษาในการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้คือ

การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 316) โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จะมีค่าระหว่าง $-1 \leq r \leq 1$ ความหมายของค่า r มีดังนี้

- ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน
- ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

- ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

- ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
- ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70-0.90) ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในระดับสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.5 (ประมาณ 0.30-0.70) ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามี ความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

- ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง